

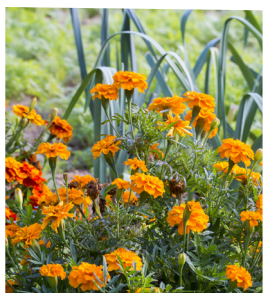

GROEN- BEMESTERS

Planten telen voor een betere bodem

NEEM
GRATIS
MEE

Onkruidwerend • Minder plagen • Gezonde en voedingsrijke bodem

Groenbemesters hebben een positieve invloed op je (moes)tuin. Je zaait ze bijvoorbeeld na de oogst in de nazomer, maar in de lente kan ook. Je doet dit omdat ze schadelijke aaltjes bestrijden, onkruiden onderdrukken, veel organische stof leveren, of omdat ze diep wortelen en daarmee voedingsstoffen ophalen en opslaan. Er zijn verschillende soorten met allemaal hun eigen 'superpower'. Lees je dus goed in voordat je de zaden aanschaft.

DE JUISTE GROENBEMESTER VOOR MIJN TUIN

Afhankelijk van je doel, kies je je groenbemester. Groenbemesters die veel stikstof leveren, zijn bijvoorbeeld aan te raden op plekken waar je gewassen gaat zetten die veel voedingsstoffen nodig hebben, zoals aardappelen en koolgewassen. Ga je peulgewassen of wortels kweken, dan kun je daar beter geen groenbemester zaaien die veel stikstof levert, want dat kan zorgen voor veel blad en weinig oogst. Er zijn groenbemesters die veel organisch materiaal leveren, wat op zowel klei- als zandgrond de bodemstructuur ten goede komt. Sommige groenbemesters zijn zelf waardplanten (gastheer) voor bijvoorbeeld schadelijke aaltjes of knolvoet (kruisbloemigen) en worden daarom het best in een vruchtwisseling ingepast.

Je kunt groenbemesters in vier groepen indelen.

GROEP 1

VLINDERBLOEMIGEN

Deze planten kunnen stikstof 'vangen en vastleggen'. Ze bedekken de grond vaak redelijk goed (en onderdrukken onkruid), wortelen diep, maar leveren wat minder organisch materiaal. Ze zijn familie van groenten als erwten en bonen, waardoor een vruchtwisseling belangrijk is.

Voorbeelden zijn:

LUPINE

Vorstgevoelige eenjarige voor zand- en leemgrond. Bloeit met witte, gele of paarse bloemen die veel bestuivers lokken. Voldoende vocht is extra belangrijk voor de kieming. Na een trage start, bedekt hij de grond goed en levert voldoende organische stof.

ZAAIPERIODE: APRIL TOT JULI

RODE KLAVER

Redelijk winterharde vaste plant die langzaam groeit, maar diep wortelt en voldoende stikstof vastlegt. Omdat de planten 60 centimeter hoog worden, leveren ze meer organische stof dan andere klavers. De donkerrode bloemen lokken veel bestuivers.

ZAAIPERIODE: HALF MAART TOT AUGUSTUS

WIKKE

Ranke eenjarige plant tot 1 meter hoog. Bedekt de grond niet volledig, daarom wordt aangeraden om de zaden bijvoorbeeld te mengen met winterrogge, zonnebloemen of mais. De paarsblauwe soorten lokken veel bestuivers. Heeft een sterk en diep wortelgestel en is een goede stikstofbinder.

ZAAIPERIODE: MEI TOT AUGUSTUS

WITTE KLAVER

Winterharde vaste plant die terugkomt als ze niet wordt verwijderd of afgedekt. De witte bloemen lokken veel bestuivers en bedekken de grond goed. Door een sterk en diep wortelgestel wordt dit de beste stikstofbinder van alle klavers genoemd. Laat één jaar tussen een groenbemester uit deze groep en de teelt van peulvruchten.

ZAAIPERIODE: HALF MAART TOT AUGUSTUS

Andere uit deze groep:
Perzische klaver,
incarnaatklaver
en lucerneklaver.

GROEP 2

KRUISBLOEMIGEN

De groenbemesters in deze groep maken veel organische stof, onderdrukken onkruid en de bloeiende soorten lokken veel bestuivers. Ze werken vaak goed tegen schadelijke aaltjes. Houd er wel rekening mee dat het waardplanten zijn voor onder andere knolvoet: een vruchtwisseling van één op vier jaar met eetbare kruisbloemige groenten als kool en radijs, is daarom belangrijk.

Een voorbeeld:

GELE MOSTERD

Deze snel kiemende en snel groeiende eenjarige kan over een lange periode gezaaid worden. Ze bedekt de grond goed, onderdrukt onkruid en levert veel organische stof. Bestrijdt schadelijke aaltjes.

ZAAIPERIODE: MAART TOT OKTOBER

Tip

Verwijder bij woekerende soorten tijdig bloemen als je niet wilt dat ze zich verder door je tuin verspreiden.

GROEP 3

GRASSEN

Omdat deze planten geen groenten als naaste familie hebben, is er geen andere vruchtwisseling dan die met zichzelf nodig. Grasplanten zijn vaak goede bodembedekkers, ze leveren relatief weinig stikstof, maar wel veel organisch materiaal en verbeteren dus vooral de structuur van de grond. Ze gebruiken voedingsstoffen, maar houden die ook goed vast, samen met een het vocht in de grond. Een voorbeeld:

WINTERROGGE

Deze snel kiemende en snel groeiende winterharde en wintergroene plant bedekt de grond goed en levert weinig stikstof, maar veel organisch materiaal. Na de winter kan het gewas het best worden gemaaid en de plantresten worden ondergewerkt. In de winter houdt hij de grond bedekt en gaat erosie of verstuiving tegen.

ZAAIPERIODE: AUGUSTUS TOT HALF OKTOBER

*Grasplanten
zijn vaak goede
bodembedekkers.*

GROEP 4

OVERIGE GROENBEMESTERS

Dit zijn vaak planten die organisch materiaal leveren en mooie bloemen krijgen, die veel bestuivers aantrekken. Ook trekken ze natuurlijke bestrijders aan. Nog een voordeel is, dat deze soorten niet in een vruchtwisseling hoeven mee te draaien. Voorbeelden:

BOEKWEIT

Eenjarige, vorstgevoelige plant met witroze bloemen die veel bestuivers lokt, vooral vlinders. Kiemt, groeit en bloeit snel en levert veel organische stof. Houdt van zon en kan goed tegen droogte. De zaden zijn (gepeld) in de keuken bruikbaar.

ZAAIPERIODE: HALF MEI TOT HALF AUGUSTUS

PHACELIA

Vorstgevoelige, eenjarige bijen- en drachtplant die helpt bij de bestrijding van schadelijke aaltjes. Bedekt de grond goed en levert organisch materiaal.

ZAAIPERIODE: EIND MAART TOT HALF AUGUSTUS. MAAR VOOR DE BLOEI IS NIET TE LAAT ZAAIEN UITERAARD BELANGRIJK

AFRIKAANTJES (TAGETES)

Deze vorstgevoelige eenjarige bedekt de grond goed en bestrijdt schadelijke aaltjes. Bloeit, wanneer je vroeg zaait, de hele zomer, lokt bestuivers en levert veel organisch materiaal.

ZAAIPIERODE: HALF APRIL TOT HALF JUNI

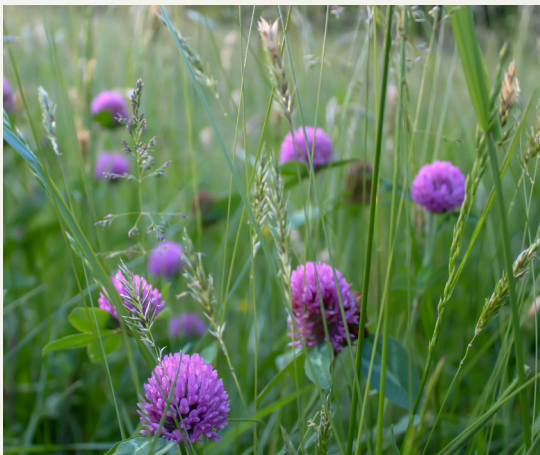
VOEDERBIET

Deze tweejarige plant levert veel organisch materiaal. Daarnaast kun je de ondergrondse knollen oogsten als lekkernij voor bijvoorbeeld paarden of geiten.

ZAAIPIERODE: EIND MAART TOT EIND APRIL

*Voederbieten
kunnen krachtvoer
vervangen.*

BLOEIENDE MENGSELS

Je hoeft niet voor één groenbemester te kiezen, het is juist leuk en waardevol om in verschillende vakken verschillende groenbemesters te zaaien. Je kunt ook twee of drie groenbemesters mengen (die uiteraard in zaaitijd en groei bij elkaar moeten passen). Vind je dit lastig, kies dan voor speciale mengsels. Ze bevatten vaak soorten uit alle groepen, met als voordeel dat ze dus ook verschillende positieve eigenschappen hebben. Onderzoeken laten zien dat diverse planten bij elkaar zorgen voor een sterke symbiose van plantenwortels en bodemschimmels. Planten worden daardoor sterker, maken meer wortels en dat leidt tot meer koolstof in de bodem en een beter stikstofevenwicht.

Tip

*Je kunt ook
twee of drie
groenbemesters
mengen.*

ZAAIEN IN 4 STAPPEN

- 1 Maak eerst de grond onkruidvrij en los, om deze vervolgens aan te harken. Hark zo nodig wat koemestkorrels of samengestelde organische meststof door de grond.
- 2 Ga bij de aankoop van de zaden niet af op het gewicht, maar op de zaaidichtheid (het aantal zaden per vierkante meter).
- 3 De meeste groenbemesters zaai je breedwerpig in: je strooit de zaden gelijkmatig over het oppervlak. Voor soorten die de grond minder goed bedekken of langzaam groeien, kan het handig zijn om in rijen te zaaien, zodat je wat makkelijker tussen de rijen kunt wieden.
- 4 Geef uiteraard direct na het zaaien water met een broes en herhaal dat in droge periodes tot de zaden zijn gekiemd en de zaailingen goed geworteld zijn.

*Strooi de zaden
gelijkmatig over
het oppervlak.*

OOGSTEN EN VERWERKEN

Laat de groenbemesters zo lang mogelijk staan, zodat de voedingsstoffen goed opgenomen worden. Je kunt de planten afmaaien en als mulchlaag gebruiken of op de composthoop gooien, in de grond onderwerken, uit de grond halen en laten liggen, net wat je wilt. Je kunt de groenbemester ook in de grond laten en bedekken met mest, stro, bruin karton, compost, bladeren en ander groenafval. Door het te bedekken, sterft de plant sneller af (hoe dikker de bedekking, des te sneller gaat het). In het voorjaar zie je dan vaak alleen nog wat resten van dikkere stengel/bladeren en die hark je bij elkaar en gooi je op de composthoop of leg je als mulchlaag tussen andere planten in. Uitzonderingen zijn de voederbieten, die moeten wel geoogst worden.

Als de planten eenmaal groeien, heb je er tot de 'oogst' weinig omkijken meer naar.

GROEN- BEMESTERS

Planten telen voor een betere bodem

Art.nr. V90101

TUINPlus

Tuinplus bv ■ info@tuinplus.nl ■ www.tuinplus.nl ■ +31 513 468 877
8440 AB Heerenveen ■ The Netherlands